

Na osnovu člana VI (2). Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 49/06), a u vezi sa članom 7. Zakona o Gradu Zenica («Službene novine F BiH», broj: 80/14) i člana 10. tačka 1. Privremene statutarne odluke Grada Zenica («Službene novine općine Zenica», broj 6/14) i člana 1. Odluke o pristupanju izradi Statuta Grada Zenica («Službene novine Grada Zenica», broj 7/14), na prijedlog Komisije za statut, Gradsko vijeće Zenica, na osmoj sjednici održanoj 09 jula 2015.godine, donosi

S T A T U T GRADA ZENICA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet regulacije)

Ovim statutom uređuje se samoupravni djelokrug grada kao jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Grada Zenica.

Član 2. (Pravni status)

- (1) Grad Zenica je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim ustavom i zakonom.
- (2) Grad Zenica je pravno lice.

Član 3.

(1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Grad će poštovati temeljna prava i slobode građana i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Grad će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uslove svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski, kulturni i spolni identitet.

II – STATUSNA OBILJEŽJA GRADA

Član 4. (Naziv i sjedište Grada)

- (1) Naziv Grada je: Grad Zenica (u daljem tekstu: Grad)
- (2) Sjedište Grada je: Zenica, Trg Bosne i Hercegovine br. 6

Član 5. (Teritorija grada)

Teritoriju Grada čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru općine Zenica na dan stupanja na snagu Zakona o gradu Zenica («Službene novine F BiH», broj 80/14).

Član 6.

(1) Granice područja Grada idu katastaraskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Grada u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.

(2) Granice Grada ucrtane su u katastarskom operatu.

Član 7.

(Grb i zastava Grada)

(1) Grad ima grb i zastavu.

(2) Grb je četvrtasto polje s polukružnom osnovom uokvireno dvjema linijama čiji su debljina i međuprostor jednaki.

(3) Grb sadrži šest elemenata koji su prikazani linijama crne boje iste debljine. Lijevo stranom, prateći okvir polja grba, proteže se kontura rijeke Bosne, koju u donjem dijelu sijeku dvije horizontalne linije – simbol komunikacije. U preostalom dijelu polja grba prikazana su četiri simbola kružne forme koji predstavljaju (s lijeva na desno odozgo prema dolje): simbol Vranduka – sjeverne kapije grada, jedan od šest križeva sa ploče Kulina bana, ujedno i simbol kršćanstva, polumjesec – simbol islama i turskog perioda i ukršteni čekići – simbol rudarstva i teške industrije, indirektno i simbol austro-ugarskog perioda.

(4) Polje grba je obojeno žutom i zelenom bojom. Žuta boja pokriva polje do nivoa gornja dva kružna elementa, a zelena boja preostali dio polja. Polumjesec u donjem dijelu je također ispunjen žutom bojom. Kontura rijeke je bijela.

(5) Zastava Grada Zenica sastoji se od dva horizontalna polja, žutog i zelenog (tačna definicija boja dio je grafičkog standarda). Na sredini zastave se nalazi grb Grada u svojoj najjednostavnijoj, linijskoj izvedbi (tačan izgled definisan grafičkim standardom). Grb je širine 0,6 kraće stranice i horizontalno je postavljen na sredini zastave a vertikalno tako da granica zelenog polja ide između kružnih simbola u gornjem i donjem redu.

Zastava ima horizontalnu i vertikalnu izvedbu i obje su u proporcijama 2:1. Širina polja je određena međusobnim omjerom 40% žuto, 60% zeleno s tim što je u horizontalnoj izvedbi taj omjer spram kraće stranice zastave a u vertikalnoj spram duže stranice.

Zastava je ogledalno simetrična, grb na naličju je obrnuta slika grba sa lica.

(6) Originalna izvedba Grba i zastave Grada sa standardom i izvedbenim instrukcijama čuva se u Stručnoj službi Gradskog vijeća i Gradonačelnika.

(7) Uslovi i način upotrebe grba i zastave Grada Zenica propisuju se posebnom odlukom Gradskog vijeća.

Član 8.

(Pečat)

(1) Gradsko vijeće, Gradonačelnik i gradske službe imaju pečat.

(2) Pečat je okruglog oblika i sadrži ispisan latinicom u koncentričnim krugovima slijedeći tekst:

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Zeničko-dobojski kanton

Grad Zenica

te naziv organa odnosno službe ispisan vodoravno.

Član 9.
(Značajni datumi)

- (1) Dan Grada Zenice je 20. mart.
- (2) Dan oslobođenja Zenice je 12. april.
- (3) Pored gradskih praznika iz stava 1. i 2. ovog člana, proslavljaće se i svi zakonom utvrđeni državni praznici.
- (4) Način obilježavanja dana Grada uređuje se odlukom Gradskog vijeća.

III - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG GRADA

Član 10.
(Samoupravni djelokrug)

Grad samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga.

Član 11.

(1) Grad obavlja poslove kojim se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- donošenje budžeta Grada
- donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Grada,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Grada i raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i zbrinjavanje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grobalja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja u obimu predviđenim zakonom,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za

unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Grada,

- preduzimanje aktivnosti usmjerenih na jačanje i poticanje ekonomskog razvoja i poduzetničkih aktivnosti,
- analizu stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima,
- zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada,
- raspisivanje referendumata za područje Grada,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima u skladu sa zakonom,
- poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organizaciju efikasne gradske uprave prilagođene lokalnim potrebama, te obavljanje upravnih poslova iz svoje nadležnosti,
- organizaciju mjesne samouprave,
- donošenje akata i poduzimanje mjera radi postizanja jednakosti spolova,
- brigu o zaštiti životinja,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i
- zaštitu potrošača.

(2) Grad se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih lica,
- negovanja tradicionalnih vrijednosti a posebno kulturnog naslijeđa,
- očuvanja prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa.

Član 12.

(Ustupljene nadležnosti i poslovi)

(1) Grad pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje te vlasti povjere Gradu u skladu sa zakonom, uvažavajući princip supsidijarnosti i sposobnosti Grada da te poslove efikasno obavlja.

(2) Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV - ORGANI GRADA

Član 13.

(Opća odredba)

Organi Grada su:

1. Gradsko vijeće
2. Gradonačelnik

Član 14.

(1) Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Grada podijeljene su između Gradskog vijeća kao predstavničkog organa i Gradonačelnika kao izvršnog organa.

(2) Ako zakonom nije određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, svi poslovi i zadaci koji se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Grada (normativne naravi) u nadležnosti su Gradskog vijeća, a izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Gradonačelnika.

(3) Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba za upravu, druga institucija ili tijelo uprave, koje ovlasti Gradonačelnik.

1. Gradsko vijeće

Član 15.

(Mjesto i uloga)

(1) Gradsko vijeće je predstavnički organ građana i organ lokalne samouprave izabran na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen Izbornim zakonom.

(2) Gradsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Grada te obavlja druge poslove u skladu sa ustavom, zakonom i Statutom Grada.

(3) Gradsko vijeće ima 31 vijećnika.

(4) Sastav Gradskog vijeća treba da odražava sastav stanovništva Grada prema posljednjem popisu s tim što se pripadnicima manjina obezbjeđuje jedno mjesto u Vijeću.

(5) Ukoliko se ne može izvršiti dodjela mandata pripadnicima nacionalnih manjina na osnovu izbornih rezultata, taj mandat ostaje upražnjen.

Član 16.

(Opća odredba)

(1) Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Grada.

(2) Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom koji donosi Vijeće.

(3) Vijećnik je dužan zalagati se za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Gradsko vijeće.

Član 17.

(Mandat vijećnika)

(1) Mandat vijećnika je četiri godine.

(2) Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

(3) Vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika.

(4) Gradsko vijeće će donijeti odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa vijećniku koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama zakona smatra nespojivom.

Član 18.
(Prava i dužnosti vijećnika)

Vijećnici imaju pravo na naknadu za rad i angažman i naknadu troškova, koji su nastali u vezi s radom u Vijeću, što se utvrđuje posebnom odlukom Vijeća.

Član 19.

U vršenju svoje dužnosti, vijećnik ima pravo naročito:

- predlagati Vijeću Grada donošenje odluka i drugih akata, te razmatranje pojedinih pitanja iz njegovog djelokruga,
- izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Gradskog vijeća,
- biti biran u radna tijela Gradskog vijeća,
- postavljati pitanja Gradonačelniku, gradskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Grad ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Gradu,
- tražiti i dobivati podatke od organa i uprave Grada i drugih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova vijećnika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba i interesa građana, mjesnih zajednica i drugih subjekata.

Član 20.

Ostala prava i dužnosti vijećnika u radu Gradskog vijeća utvrđuju se Poslovníkom Gradskog vijeća.

Član 21.
(Nadležnosti)

Gradsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Grada dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada;
3. donosi budžet Grada, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;
4. utvrđuje politiku Grada u okviru nadležnosti i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima u skladu sa Zakonom;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Grada;
8. donosi odluke o zaduživanju Grada, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;

12. donosi odluke o udruživanju Grada u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Grada;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Grada;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Gradskog vijeća;
17. osniva radna tijela Gradskog vijeća, te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
19. osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Grad, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa zakonom;
20. odlučuje o prestanku ustanova i drugih pravnih lica u skladu sa zakonom;
21. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom;
22. razmatra izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje;
23. razmatra godišnji izvještaj o provođenju gradske politike i aktivnostima Gradonačelnika;
24. pokreće i razmatra Inicijativu za pokretanje postupka opoziva Gradonačelnika i donosi odluku o pokretanju postupka opoziva Gradonačelnika;
25. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Grada;
26. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga Grada u skladu sa zakonom i Statutom;
27. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
28. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike u skladu sa zakonom;
29. donosi Poslovnik o svome radu;
30. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za Gradonačelnika, imenovana lica, državne službenike i namještenike;
31. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Grada.

Član 22

- (1) Rad Gradskog vijeća je javan.
- (2) Izuzetno, Gradsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 23.

(1) Gradsko vijeće donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim statutom.

(2) Statut Grada, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Grada, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, Gradsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih vijećnika.

Član 24.

(1) Prva sjednica Gradskog vijeća, u novom sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

(2) Prvu sjednicu Gradskog vijeća saziva predsjedavajući, odnosno zamjenik predsjedavajućeg, prethodnog saziva, a njome predsjedava najstariji vijećnik novog saziva sve do izbora predsjedavajućeg Gradskog vijeća.

(3) Ako se sjednica ne sazove na način iz stava 2. ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva.

(4) Gradsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Gradskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina vijećnika.

Član 25.

(1) Izbor predsjedavajućeg Gradskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Gradskog vijeća, vrši se u pravilu tajnim glasanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom Vijeća.

(2) Osim predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća, Vijeće bira i tri člana Radnog predsjedništva Vijeća iz reda vijećnika.

(3) Predsjedavajući Gradskog vijeća i Gradonačelnik ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

(4) Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg Vijeća i tri člana Radnog predsjedništva Vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.

Član 26.

(Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg)

(1) Predsjedavajući Vijeća predstavlja Vijeće i rukovodi njegovim radom, a u okviru prava i dužnosti Gradskog vijeća.

(2) Predsjedavajući Gradskog vijeća može svoju funkciju obavljati i profesionalno u periodu trajanja mandata o čemu odlučuje Gradsko vijeće.

(3) Zamjenik predsjedavajućeg Vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg u slučaju njegove spriječenosti ili odsutnosti.

Član 27.

(Radno predsjedništvo)

Predsjedavajući, zamjenik predsjedavajućeg i tri člana čine Radno predsjedništvo koje rukovodi svim aktivnostima Vijeća.

Član 28.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Vijeća, njegovog zamjenika i Radnog predsjedništva utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 29.

(Radna tijela)

(1) Vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

(2) Stalna radna tijela Vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Vijeća i o njima daju mišljenja i prijedloge.

(3) Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (savjeti, odbori i radne grupe i komisije).

(4) Sastav, broj članova i djelokrug rada radnih tijela iz stava 2. i 3. ovog člana utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

(5) Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura ravnopravnu zastupljenost spolova u skladu sa zakonom.

Član 30.

(1) Vijećnici mogu obrazovati klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi efikasnijeg rada Vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.

(2) Klub vijećnika mogu obrazovati najmanje dva vijećnika iste političke stranke, odnosno parlamentarne grupe u Gradskom vijeću.

2. Gradonačelnik

Član 31.

(Mjesto i uloga)

- (1) Gradonačelnik je nosilac izvršne vlasti Grada
- (2) Mandat Gradonačelnika je četiri godine
- (3) Gradonačelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim Zakonom o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine F BiH», br. 19/08)
- (4) Gradonačelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran
- (5) Gradonačelnik može podnijeti ostavku
- (6) Ako Gradonačelnik podnese ostavku, dužan je ostati na dužnosti do izbora novog Gradonačelnika
- (7) Gradonačelnik može biti opozvan

Član 32.

(Opoziv)

(1) Inicijativu za pokretanje postupka opoziva Gradonačelnika sa obrazloženim navodima za opoziv može pokrenuti u pisanoj formi 1/3 vijećnika Gradskog vijeća ili 10% birača upisanih u centralni birački spisak za područje Grada.

(2) Gradsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje postupka opoziva Gradonačelnika iz stava 1. ovog člana staviti na dnevni red prve naredne sjednice Gradskog vijeća.

(3) U slučaju prihvatanja inicijative, Vijeće je dužno donijeti odluku o pokretanju postupka opoziva Gradonačelnika u roku od 30 dana.

(4) Odluka o pokretanju postupka opoziva Gradonačelnika donosi se većinom glasova od ukupnog broja vijećnika u Vijeću.

(5) Ako Vijeće donese odluku o prihvatanju inicijative za pokretanje postupka opoziva Gradonačelnika, provodi se postupak u kojem građani odlučuju neposrednim, tajnim glasanjem.

(6) Mandat Gradonačelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasali, glasa za opoziv.

(7) Nakon izgllašavanja opoziva prijevremeni izbori za Gradonačelnika moraju se održati u roku od 60 dana.

(8) Odredba iz prethodnog stava primjenjuje se i u slučaju prestanka mandata prije isteka vremena na koje je izabran iz razloga propisanih zakonom.

(9) Vijeće će imenovati Komisiju za provođenje postupka opoziva i provođenje novih izbora za Gradonačelnika.

Član 33. (Zamjena Gradonačelnika)

U slučaju prestanka mandata Gradonačelnika iz razloga propisanih zakonom i u slučaju opoziva, dužnost Gradonačelnika do izbora novog Gradonačelnika vrši osoba koju izabere Gradsko vijeće natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Vijeća. Gradonačelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje dužnosnik ili djelatnik gradskih organa uprave kojeg on ovlasti.

Član 34. (Nadležnosti)

Gradonačelnik kao nosilac izvršne vlasti u okviru samoupravnog djelokruga Grada:

1. predstavlja i zastupa Grad,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Gradskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog budžeta Grada Gradskom vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Grada
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i preduzeća kojim je osnivač Grad, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje nadležnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Gradskom vijeću,
8. obezbjeđuje izradu i Gradskom vijeću podnosi na usvajanje razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Grada u skladu sa odlukama Gradskog vijeća,
10. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Gradu,
11. utvrđuje organizaciju Službi za upravu i drugih službi Grada,
12. donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Gradskih službi,
13. realizira saradnju Grada sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Gradskog vijeća,
14. podnosi izvještaj Gradskom vijeću o ostvarivanju politike Grada i svojim aktivnostima,
15. postavlja državne službenike i namještenike i odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa državnih službenika i namještenika u skladu sa zakonom,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti Gradskih službi i poduzima mjere za osiguravanje njihovog efikasnijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i odlukama Gradskog vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava grada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, drugim propisima i Statutom Grada.

Član 35.

Gradonačelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Vijeću.

Član 36.

- (1) Gradonačelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.
- (2) Na prava i obaveze koji se odnose na radno pravni status Gradonačelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojim se uređuje status državnih službenika i opći propisi.
- (3) Nakon prestanka dužnosti Gradonačelnik ima pravo na naknadu plaće u skladu sa Zakonom.

V MEĐUSOBNI ODNOSI GRADSKOG VIJEĆA I GRADONAČELNIKA

Član 37.

Međusobni odnosi Gradskog vijeća i Gradonačelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Grada.

Član 38.

- (1) Vijeće može zatražiti od Gradonačelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.
- (2) Vijeće razmatra program iz prethodnog stava ovog člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 39.

Vijeće prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima Gradonačelnika svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 40.

- (1) Gradsko vijeće, odnosno Gradonačelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Vijeće, odnosno Gradonačelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije izvršenje bi moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Grada.
- (2) U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Vijeće odnosno Gradonačelnika o svojoj odluci do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.
- (3) Kada Vijeće, odnosno Gradonačelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Vijeće, odnosno Gradonačelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 41.

- (1) Gradonačelnik podnosi izvještaj o ostvarivanju usvojene politike iz nadležnosti Grada i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Povodom izvještaja iz prethodnog stava, Vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

(3) Ako Vijeće izvještaj odbije, ukazaće Gradonačelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 42.

Gradonačelnik je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Vijeća.

Član 43.

Vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Gradonačelnik i o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana.

VI ORGANIZACIJA GRADSKÉ UPRAVE

Član 44.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Grada kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Grad, obavljaju gradske službe za upravu i upravne organizacije, na način utvrđen Ustavom, zakonom ili drugim propisom.

Član 45.

Gradske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Grada izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Vijeća i Gradonačelnika, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz svog djelokruga.

Član 46.

Službama za upravu, drugim tijelima uprave i posebnim službama rukovode rukovodeći državni službenici u skladu sa aktom kojim se uređuje organizacija gradske uprave.

Član 47.

(1) Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost gradske uprave, obavljaju državni službenici.

(2) Poslove administrativno-tehničke prirode i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici.

Član 48.

Aktom o organizaciji gradske uprave uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova gradskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za organizaciju i djelokrug rada gradskih službi u skladu sa zakonom.

Član 49.

(1) Rad gradskih službi za upravu je javan.

(2) Gradske službe za upravu samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti i za svoj rad odgovorne su Gradskom vijeću i Gradonačelniku.

VII JAVNE SLUŽBE

Član 50.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Grad osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova, a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

(2) Gradsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

(3) Gradsko vijeće može prenijeti prava i obaveze osnivača na drugo pravno lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 51.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Grad osniva javna preduzeća u cilju obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

(2) Gradsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda, prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti u skladu sa Zakonom.

(3) Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Gradsko vijeće ocijeni da su od posebnog interesa za Grad.

Član 52.

Gradonačelnik putem gradskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Grad.

Član 53.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine odnosno nadzorni odbori javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata i ostvarivanju povjerenih im poslova odnosno djelatnosti Vijeću na razmatranje.

VIII MJESNA SAMOUPRAVA

Član 54. (Djelokrug)

(1) Na području Grada osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

(2) U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Grada u cjelini.

Član 55.

(1) Mjesnu zajednicu osniva Gradsko vijeće odlukom.

(2) Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

(3) Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini prirodnu i društvenu cjelinu.

Član 56.

(1) Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja s područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište, odnosno sjedište i Gradonačelnik.

(2) Ako građani podnose inicijativu, svojim potpisom mora istu podržati najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak s područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Osim podataka o podnosiocu inicijative za osnivanje mjesne zajednice, prijedlog sadrži podatke o:

- nazivu i sjedištu mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja inicijative.

(3) Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

(4) Odluka o prihvatanju inicijative dostavlja se Gradskom vijeću.

Član 57.

(1) Vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o odluci o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(2) Ako Vijeće prihvati inicijativu zadužit će nadležnu službu Grada da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

(3) Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, označenje područja mjesne zajednice, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Član 58.

(Izdvajanje)

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 59.

(Pravno svojstvo)

(1) Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

(2) Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Grada.

(3) Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi nadležna služba Grada, a Pravilnik o registru donosi Gradonačelnik.

(4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuje se u «Službenim novinama Grada Zenica».

Član 60.
(Statut mjesnih zajednica)

(1) Mjesna zajednica ima statut.

(2) Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 61.

Građani u mjesnoj zajednici kroz organe mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice u skladu sa zakonom, ovim statutom i statutom mjesne zajednice.

Član 62.

Gradsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova.

Član 63.
(Organi mjesnih zajednica)

Organi mjesne zajednice su:

1. Savjet mjesne zajednice.
2. Predsjednik mjesne zajednice.

Član 64.

(1) Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Statutom mjesne zajednice.

(2) Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Grada i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 65.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

1. Savjet mjesne zajednice

Član 66.
(Savjet mjesne zajednice)

(1) Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

(2) Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, Savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim Statutom mjesne zajednice.

Član 67.

(1) Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Gradsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja budžeta i planova Grada.

(2) Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema, odnosno u postupku donošenja odluka.

(3) Savjet mjesne zajednice je obavezan dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konzultacija od Vijeća ili Gradonačelnika.

Član 68. (Izbor savjeta)

(1) Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

(2) Članovi Savjeta mjesne zajednice biraju se neposredno na zboru, odnosno, tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim odlukom Gradskog vijeća.

(3) Mjesni zbor građana može punovažno odlučivati ako je prisutna jedna desetina građana ili najmanje 100 građana toga zbora upisanih u centralni birački spisak, ako je jedna desetina građana mjesnog zbora veća od tog broja.

(4) Ako se članovi Savjeta mjesne zajednice biraju tajnim glasanjem, odlukom Gradskog vijeća utvrđuje se naročito: mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 69.

Rezultate izbora za članove Savjeta mjesne zajednice potvrđuje Gradsko vijeće.

Član 70. (Kandidacioni postupak)

(1) Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice.

(2) Prilikom predlaganja i izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni.

Član 71. (Mandat članova savjeta)

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

Član 72. (Broj članova savjeta mjesne zajednice)

(1) Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u savjetu mjesne zajednice mora biti zastupljeno.

(2) Savjeti mjesnih zajednica imaju od 5 do 11 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

(3) Savjet mjesne zajednice ima:

- 5 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 500 stanovnika,
- 6 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 1.500 stanovnika,
- 7 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 2.000 stanovnika,
- 8 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 2.500 stanovnika,
- 9 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 3000 stanovnika,

- 10 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 4000 stanovnika i
- 11 članova u mjesnoj zajednici koja ima više od 4000 stanovnika.

Član 73. **(Prestanak mandata)**

(1) Članu Savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je biran,
- smrću,
- preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora duže od 3 mjeseca,
- ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- ostavkom,
- smjenjivanjem.

(2) Ako članu Savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Gradsko vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Savjet mjesne zajednice.

Član 74. **(Nadležnost savjeta MZ)**

(1) Savjet mjesne zajednice u okviru svoje nadležnosti:

- donosi Statut mjesne zajednice,
- donosi Poslovnik o radu u skladu sa ovim statutom,
- odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
- donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- bira potpredsjednika Savjeta,
- saziva mjesne zborove građana,
- donosi program rada i izvještaj o radu,
- surađuje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
- obrazuje svoja radna tijela,
- obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.

(2) Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Grada prenese Gradsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 75. **(Sazivanje zbora građana)**

(1) Savjet mjesne zajednice, u skladu sa ovim statutom, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazvati zbor građana.

(2) Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini određenu cjelinu (naselje, dio naselja, stambeni blok i slično), a što se određuje Statutom mjesne zajednice.

(3) Zbor građana vodi predsjednik Savjeta mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 76. **(Način rada savjeta)**

Način rada i odlučivanja Savjeta mjesne zajednice utvrđuje se Statutom mjesne zajednice.

Član 77.
(Odnos savjeta MZ i Gradskog vijeća)

Savjet mjesne zajednice za svoj rad odgovara Gradskom vijeću i u tom smislu obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o svom radu.

2. Predsjednik mjesne zajednice

Član 78.
(Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika MZ)

(1) Kandidat sa liste za izbor članova Savjeta mjesne zajednice s najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik mjesne zajednice i po funkciji je predsjednik Savjeta mjesne zajednice.

(2) Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika Savjeta mjesne zajednice.

Član 79.
(Opoziv predsjednika i zamjenika predsjednika MZ)

Predsjednik mjesne zajednice i član Savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Član 80.
(Status predsjednika i članova savjeta MZ)

(1) Funkcija predsjednika i članova Savjeta mjesne zajednice su počasne.

(2) Predsjednik i članovi Savjeta mjesne zajednice imaju pravo na naknadu troškova u vezi s radom i angažmanom u Savjetu što se utvrđuje odlukom Gradskog vijeća.

Član 81.
(Prava i dužnosti predsjednika svih MZ)

(1) Predsjednik Savjeta mjesne zajednice:

- predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i Savjet mjesne zajednice,
- saziva sjednice Savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama Savjeta i potpisuje akte Savjeta,
- provodi i osigurava provođenje odluka Savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka savjeta,
- surađuje sa organima i službama Grada,
- sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Grada,
- informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
- obavlja i druge poslove koje mu povjeri Savjet.

(2) Predsjednik Savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i Savjetu mjesne zajednice.

3. Sredstva za rad mjesnih zajednica

Član 82.

(1) Sredstva za redovan rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Grada preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Grada.

(2) Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosu,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
- i druga sredstva.

Član 83.

Gradsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Grada za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica.

4. Obavljanje stručnih poslova za organe mjesnih zajednica

Član 84.

Stručne, administrativne i finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši nadležna služba Grada.

5. Nadzor

Član 85.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši nadležna služba Grada.

IX NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA GRADA

Član 86.

(Oblici neposrednog učešća građana)

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Grada su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje predstavki, prijedloga i pritužbi,
- drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

1. Referendum

Član 87. (Određenje referenduma)

(1) Gradsko vijeće općine pod uvjetima propisanim zakonom i ovim statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Grada koje je od posebnog interesa za razvoj Grada i unapređenje uslova života i rada građana.

(2) Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Grada, a upisani su u centralni birački spisak.

(3) Prijedlog po kojem su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak.

(4) Odluka donesena na referendumu je obavezujuća.

Član 88. (Pokretanje procedure)

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika u Gradskom vijeću,
- Gradonačelnik,
- jedna trećina mjesnih zajednica (na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Član 89. (Odluka o raspisivanju referenduma)

(1) Gradsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

(2) U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

(3) Građani se o pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa "ZA" ili „PROTIV“.

(4) Referendum provodi Komisija koju imenuje Gradsko vijeće.

(5) Sastav Komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje se odlukom o raspisivanju referenduma.

Član 90.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 91.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u «Službenim novinama Grada Zenica».

2. Zbor građana

Član 92. (Određenje zbora građana)

(1) Zbor građana saziva se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Grada, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata,
- zaštite okoliša i sl.

(2) Gradsko vijeće može zatražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga Grada.

Član 93. (Pravo učešća)

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati punoljetni građani koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 94. (Sazivanje zbora)

(1) Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Gradonačelnik i Gradsko vijeće, kada to ocijene važnim.

(2) Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

(3) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

(4) Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, prostorijama mjesnih zajednica, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

(5) Poziv na zbor sadrži mjesto, vrijeme održavanja zbora građana i dnevni red.

Član 95.

(1) Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

(2) O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

(3) Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 96. (Obaveznost odluke zbora građana)

(1) Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za Savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Gradsko vijeće i Gradonačelnika.

(2) Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Gradsko vijeće i Gradonačelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

(3) Organi mjesne zajednice dužni su izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

3. Građanska inicijativa

Član 97.

(1) Građani mogu Gradskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

(2) Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina i izvore njihovog obezbjeđenja.

(3) Gradsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođene jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 1500 birača upisanih u centralni birački spisak i donijeti o istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja Gradskom vijeću.

(4) Gradsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Gradskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

(5) Gradsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak.

Član 98.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative, dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

4. Predstavke, prijedlozi i pritužbe građana

Član 99.

(Predstavke)

(1) Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Gradskom vijeću i Gradonačelniku.

(2) Organi Grada iz stava 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

(3) Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Grada.

(4) Anonimne predstavke ne uzimaju se u razmatranje.

(5) Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 100.

(Prigovori i pritužbe)

(1) Građani i pravna lica imaju pravo Gradskom vijeću i Gradonačelniku podnositi prigovore i pritužbe.

(2) Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na rad, te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

(3) Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

(4) Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

(5) Anonimni prigovori i pritužbe neće se uzimati u razmatranje.

(6) Organi iz stava 1. dužni su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi, te omogućiti usmeno davanje istih.

5. Javna rasprava

Član 101.

(1) Gradsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Grada, u skladu sa Zakonom, Poslovnikom Gradskog vijeća i ovim statutom.

(2) Poslovnikom Gradskog vijeća detaljnije će se regulisti obaveze predlagača i obaveze Gradskog vijeća u vezi sa javnom raspravom, rok trajanja javne rasprave, kao i način vođenja javne rasprave.

6. Sati građana

Član 102.

Gradonačelnik i predsjedavajući Gradskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru s građanima.

X IMOVINA I FINANCIRANJE GRADA

Član 103.

(Imovina i upravljanje imovinom)

(1) Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Gradu, u skladu sa zakonom, čine imovinu Grada.

(2) Imovinom Grada upravlja i raspolaže Gradsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i ovim statutom.

(3) Imovinom Grada, koju je Gradsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje javnim preduzećima i ustanovama, upravljaaju te ustanove i preduzeća u skladu s njihovom namjenom i zakonom.

(4) Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Grada ili kako odredi pravna osoba kojoj su data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 104.

(1) Gradsko vijeće može ovlastiti Gradonačelnika da zaključuje pravne poslove i poduzima pravne radnje i upravlja imovinom Grada u granicama ovlaštenja.

(2) Gradonačelnik je dužan izvještavati Gradsko vijeće o stanju gradske imovine.

Član 105. **(Prihodi Grada)**

(1) Grad ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

(2) Prihodi Grada srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njegovom djelokrugu.

Član 106.

Prihodi Grada su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine i imovinskih prava,
- komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa Gradskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje propisane gradskim odlukama,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Grada,
- kamata u skladu sa zakonom,
- prihodi od koncesija u skladu sa zakonom,
- prihodi od samodoprinosu u skladu sa gradskom odlukom i ovim statutom,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Gradskog vijeća.

b) drugi prihodi Grada:

- prihodi od poreza u skladu sa zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- drugi prihodi u skladu sa zakonom.

Član 107.

(1) Grad može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim statutom.

(2) Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način iz prethodnog stava, donosi Gradsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika,
- Gradonačelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 108.

Ostvarenim prihodima Grad samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Gradsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

7. Budžet Grada

Član 109. (Budžet)

- (1) Prihodi i rashodi Grada utvrđuju se u budžetu Grada.
- (2) Svi prihodi i primici Grada moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.
- (3) Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 110. (Donošenja budžeta)

- (1) Nacrt budžeta Grada Gradskom vijeću podnosi Gradonačelnik u pravilu najkasnije do 01.novembra za narednu godinu.
- (2) Budžet Grada donosi Gradsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika najkasnije do 31.decembra tekuće godine.

Član 111. (Odluka o privremenom finansiranju)

- (1) Ukoliko Gradsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog člana, do usvajanja budžeta, a najduže do 31.marta finansiranje se obavlja privremeno.
- (2) Odluku o privremenom finansiranju donosi Gradsko vijeće.
- (3) Privremeno finansiranje u smislu stava 1. ovog člana obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 112. (Proglašenje Budžeta)

Ukoliko se Budžet ne usvoji do 31.marta tekuće budžetske godine, Gradonačelnik proglašava Budžet koji stupa na snagu danom objave u «Službenim novinama Grada Zenica».

Član 113. (Arbitraža)

Ukoliko Gradonačelnik, Gradsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet na određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Grada, oni mogu u roku od 7 dana tražiti arbitražu u skladu sa Zakonom.

Član 114. (Izvršavanje Budžeta)

- (1) Gradonačelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Grada i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.
- (2) Gradsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Grada, te korisnike gradskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 115.

(Zaduživanje Grada)

Grad se može zaduživati, davati jamstva i garancije u skladu sa zakonom.

XI PROPISI I DRUGI AKTI GRADA

Član 116.

(Akti Gradskog vijeća)

(1) Gradsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim statutom.

(2) Gradsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, Budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Gradskog vijeća.

(3) Gradsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

(4) Tijela koja formira Gradsko vijeće donose zaključke.

(5) Poslovníkom Gradskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Gradskog vijeća.

Član 117.

(Akti Gradonačelnika)

Gradonačelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Grada donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim statutom ili odlukom Gradskog vijeća.

Član 118.

(Pravo žalbe na akte Gradonačelnika)

Protiv prvostepenih akata Gradonačelnika kada je Gradonačelnik rješavao na osnovu propisa Grada, u drugom stepenu rješava Komisija za žalbe koju kao drugostepeni organ obrazuje Gradsko vijeće.

Član 119.

(Objavlivanje općih i drugih akata)

(1) Odluke i drugi opći akti obavezno se objavljuju prije nego što stupe na snagu.

(2) Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

(3) Izuzetno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

Član 120.

(Službene novine Grada)

U «Službenim novinama Grada Zenica» osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Grada, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i

imenovanja, akti raspolaganja gradskom imovinom, te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

XII DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA GRADA

Član 121.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Član 122.

Gradsko vijeće formira Komisiju za izradu Statuta Grada u koju se imenuju istaknuti pravnici, stručni i javni radnici.

Član 123.

- (1) Postupak za promjenu Statuta Grada pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta.
- (2) Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti Gradonačelnik, stalna radna tijela Gradskog vijeća i jedna trećina vijećnika Gradskog vijeća.
- (3) Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Gradskog vijeća u pisanoj formi.

Član 124.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući Gradskog vijeća upućuje nadležnom radnom tijelu Gradskog vijeća, koje ga razmatra i uz mišljenje upućuje Gradskom vijeću.

Član 125.

- (1) O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Gradskog vijeća.
- (2) Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Grada radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje Vijeću na usvajanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Gradskog vijeća, prije isteka roka šest mjeseci.

Član 126.

- (1) O izmjeni i dopuni Statuta, Gradsko vijeće donosi Statutarnu odluku.
- (2) Nadležno radno tijelo Vijeća može podnošenjem prijedloga Statutarne odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.

Član 127.

- (1) Podnosilac prijedloga Statuta i prijedloga Statutarne odluke je nadležno radno tijelo Vijeća.
- (2) Statut i Statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Gradskom vijeću.

XIII JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 128.

Organi Grada dužni su osigurati javnost rada u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Član 129.

Gradsko vijeće je dužno izvještavati javnost o svome radu i radu svojih tijela preko sredstava javnog informisanja, ili na drugi pogodan način.

Član 130.

(1) Transparentnost rada Gradske uprave ostvaruje se kroz otvorenost postupka provođenja gradskih propisa i akata, kao i primjene zakona i drugih propisa.

(2) Transparentnost se obezbeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanje izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sistema, informativnog biltena i kroz druge oblike informisanja.

Član 131.

(1) Grad objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

(2) Grad neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Gradskog vijeća kao ni informacije koje uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to u javnom interesu.

XIV ODNOS GRADA I GRAĐANA

Član 132.

Organi Grada će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Član 133.

Gradski organi uprave dužni su omogućiti građanima pristup informacijama i aktima koje donose u svom radu.

XV ODNOS I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 134.

Gradske i kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Grada.

Član 135.

(1) Grad Zenica i Zeničko-dobojski kanton, međusobno surađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Grada, te u tom smislu Grad daje inicijative, mišljenja i prijedloge nadležnim organima.

(2) Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Grada mogu podnositi Gradsko vijeće i Gradonačelnik u skladu s kantonalnim propisima.

Član 136.

(1) Grad je dužan informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti.

(2) U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Grad je dužan primjenjivati uputstva i smjernice koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

XVI UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM GRADOVIMA I OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 137.

(1) Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Grad uspostavlja i održava suradnju sa gradovima i općinama u kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.

(2) O oblicima i načinu suradnje Grad zaključuje sporazume.

Član 138.

(1) Grad može uspostaviti trajnu prijateljsku suradnju i druge oblike suradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država.

(2) O uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji te sadržaju i oblicima suradnje odlučuje Gradsko vijeće, pod uslovima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Član 139.

Grad može odlukom Gradskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inozemstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče razvoj Grada i države Bosne i Hercegovine.

XVII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 140.

Do donošenja odnosno usklađivanja gradskih propisa predviđenih ovim statutom, primjenjivat će se propisi koji su na snazi na dan donošenja ovog statuta, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog statuta.

Član 141.

Usklađivanje važećih propisa iz nadležnosti Grada sa ovim statutom izvršit će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog statuta.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta, Savjeti mjesnih zajednica su dužni donijeti nove Statute mjesnih zajednica i izvršiti sve poslove organiziranja mjesnih zajednica u skladu sa odredbama ovog statuta.

Član 142.

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda u ovom statutu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 143.

Danom stupanja na snagu ovog statuta prestaje da važi Privremena statutarna odluka Grada Zenice («Službene novine općine Zenica», br. 6/14) i Statut općine Zenica («Službene novine općine Zenica», br. 4/08).

Član 144.

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenim novinama Grada Zenica».

Broj: 01-01-13539/15

Zenica, 09. 07. 2015.god.

**PREDSJEDAVAJUĆI
GRADSKOG VIJEĆA
Nebojša Nikolić**

